

Jak projevít vděčnost Bohu?

Při dnešní liturgii se zpívá část žalmu 116. Tento žalm složil věřící člověk, snad král David, v dávném starověku. Je v něm popsána zkušenost člověka, kterému pomohl Bůh. Zkušenost někoho, koho, slovy žalmu, „ovinuly provazy smrti“, zkušenost někoho kdo své pocity tváří v tvář těžké životní zkoušce vyjadřuje takto: „Přepadly mě úzkosti podsvětí, nacházím jen soužení a strasti“ (Žl 116, 3).

Tento těžce zkoušený člověk však zakusil Boha jako toho, kdo: „Slyší prosebný hlas“, jako toho, kdo: „Sklonil (k volajícimu) ucho“ (Žl 116, 1-2).

Pisatel žalmu mnoho trpěl, modlil se a Bůh ho vysvobodil, proto může takto svědčit. Svědčí o tom slovy: „Hospodin je ochránce nezkušených, byl jsem vyčerpán, a dopřál mi vítězství (...) Hospodin se tě zastal, ubránils mě před smrtí“ (Žl 116, 6-8).

A nyní přichází na přetřes vděčnost. Člověk, jemuž bylo pomoheno, cítí, že by měl Bohu poděkovat. Jak ale?

V dějinách lidé Bohu děkovali různě. Nejčastěji vystavěli klášter, chrám, sochu, přispěli na dobré věci, nějakým způsobem jakoby Bohu vyrovnali účty. A právě v tomto žalmu, v tomto starověkém textu, se dozvídáme něco jiného, co však známe. „Jak se mám odvděčit Hospodinu, že se mne tolikrát zastal“ (Žl 116,12), pokládá si tento zachráněný člověk otázku. Zřejmě se ptá v modlitbě, v níž následně naslouchá. Nejdříve to byl on, kdo mluvil a Bůh, kdo naslouchal. Nyní, když klade Bohu otázku je logika obráceného postupu, tedy naslouchat tomu, co Bůh bude mluvit. A Bůh promluvil a člověk pochopil: „Zvednu kalich spásy a budu vzývat jméno Hospodinovo“ (Žl 116, 13).

Co je to ten kalich spásy? V Izraeli se setkáváme s tímto kalichem při rituálu velikonoční večeře, kalich požehnání, kalich spásy. Velikonoční večeře slavená rok co rok na památku záchrany národa od zničení v Egyptě, od vyhlazujícího otroctví, byla Bohem přikázaný rituál vděčnosti. Při této slavnostní večeři dokonce museli i ti nejchudší vypít čtyři kalichy vína, nápoj lidské pospolitosti a radosti. Bůh si i takto přeje štěstí a radost člověka. Radostí před Boží tváří se člověk nejvíce odvděčí Bohu. A čtvrtý kalich právě nese název, kalich požehnání.

Žalmista, když slyší Boží hlas, na otázku, jak se mám odvděčit Hospodinu za všechno, co mi prokázal, slyší: „Vezmi kalich spásy“. Jinými slovy raduj se před Bohem.

Není ovšem náhodou, že tentýž kalich požehnání učinil Kristus při poslední večeři svou Krví, aby ji každý jeho bratr a sestra přijímali a tímto se odvděčili za Boží lásku. „Kalich požehnání je společenstvím krve Kristovy“, toto jsme zpívali jako žalmovou odpověď a vyjadřuje učení apoštola Pavla: „Kalich požehnání, který žehnáme - není to účast v Kristově krvi? Chléb, který lámeme - není to účast v Kristově těle?“ (1 Kor 10,16).

Vděčnost Bohu můžeme projevovat tedy různými způsoby, ale ptáme-li se, jak si to přeje Bůh, potom jeho nejvyšším přáním je přijmout eucharistickou radost svatého přijímání, protože se tím se svým Bohem sjednocujeme duchovně i tělesně. Ve svatém přijímání se stává to, k čemu jsme byli stvořeni – ke sjednocení se svým Bohem, v němž je radost i štěstí, o které mu u nás především jde.

Díky, Bože radosti, díky Bože eucharistie.

